

Cum adică Isus al meu?

[Tatiana Niculescu](#)

15/05/2020

[42](#)

8048

M-am întrebat adesea de ce, dacă “suntem creștini de 2000 de ani”, cultura noastră a produs atât de puține cărți, tablouri, sculpturi, compoziții muzicale inspirate de viața lui Isus. Privită de la distanță și prin comparație cu alte culturi europene, cultura română laică nu pare înrădăcinată într-o tradiție a explorării Evangheliilor. Eminescu însuși e departe de ceea ce s-ar numi un poet preocupat de figura lui Isus. De ce, de-a lungul timpului, scriitorii și gânditorii români, cu rare excepții, nu au fost interesați să redea în scris, în opere de ficțiune, de filozofie sau în eseuri, raportarea lor la învățătura și biografia lui Isus din Nazaret? Mi se va spune că secole de-a rândul, cu excepția Ardealului, a lipsit în principate evanghelizarea periodică (se consideră, îndeobște, că a fost suficientă evanghelizarea primordială, cea făcută de apostolul Andrei) și catehizarea coerentă, că o versiune în limba română și cu alfabet latin a Bibliei s-a răspândit destul de târziu, sau că perioada interbelică e plină de exemple care contrazic această impresie. La fel, mi se va aminti că memorialistica închisorilor comuniste a scos la iveală sute de pagini închinată credinței și lui Cristos. Îclin să cred însă că acestea sunt, mai curând, excepții stimulate tragic de un anumit context politic, de experiența suferinței individuale și colective și, prin urmare, opere inspirate de intruziunea violenței politice în viețile creatorilor noștri. După cum, cei 40 de ani de comunism au interzis prezența lui Isus în operele literare.

Când au fost liberi și au trăit într-un climat stabil economic, social și politic, cei mai mulți intelectuali umaniști – iarăși cu remarcabile excepții – nu au simțit nevoia să deschidă Biblia cu râvna cu care ar fi citit alte cărți și apoi să împărtășească publicului rodul gândirii lor pe marginea textelor sacre. După 1990, când vidul de autoritate lăsat în urmă de partidul comunist a fost umplut vrând-nevrând de Biserică, a apărut o categorie de umaniști proaspăt îmbisericiți, ulterior chiar erudiți într-ale Scripturii, dar care au produs, în general, și aprofundat doar interpretări ale Evangheliilor conforme cu tradiția sau sofisticate hermeneutici ale unor texte literare aparținând creștinismului occidental. Nu au riscat, cum s-ar zice, să se pună rău cu Biserica în care abia intraseră prin postcomunistă convertire și nu s-au aventurat să-l înțeleagă pe Isus pe cont propriu. A apărut, desigur, la polul opus, și o oarecare literatură anticlericală, dar care folosește învățătura lui Isus doar ca să sancționeze corupția, delăsarea și aroganța unora dintre clerici sau ca să critice ritualismul și ipocrizia bigotă.

Ideea de a se raporta la Biblie pur și simplu ca la cea mai bogată moștenire de înțelepciune a lumii, ca la o istorie în mișcare a relației omului cu Dumnezeu sau ca la o colecție de inegalabile poeme mitologico-istorice a stârnit mai curând timiditatea superstițioasă a scriitorilor decât un interes real față de Noul Testament. La fel, e aproape necunoscut la noi drumul invers: de la punerea credinței, a

dogmelor, a religiei sub semnul tuturor întrebărilor, la credința avizată, la autenticitatea unei trăiri admirative a învățaturii lui Cristos. Nu trebuie înțeles de aici că, în fond, Isus le este indiferent celor mai mulți dintre scriitori, că învățăturile lui nu-i preocupă neapărat sau că, în vâltorile tranziției românești, au fost deja arse etapele apropierei de Evanghelii. Dar s-au configurat treptat doar două atitudini posibile: unii se află deja în postcreștinism și tresaltă de satisfacție la orice nouă apariție editorială menită să demoleze creștinismul, alții gravitează în jurul culturii bisericești, definindu-se ca intelectuali atașați unei confesiuni anume în luptă cu necredința lumii secularizate. Și unii și alții *luptă și se luptă* să-și impună punctul de vedere ca pe singurul adevăr valabil. În linii mari, inevitabil reducionistas, cam acestea sunt climatul și contextul în care apare surprinzătoarea carte a lui Gabriel Liiceanu, *Isus al meu*.

Cartea are șase capitole, un *Cuvânt înainte* și un epilog urmat de o anexă epistolară cu Andrei Pleșu și Horia Patapievi. În primele pagini, autorul îi explică cititorului titlul: de ce *al meu*, când se presupune că El e al tuturor? Atât de străin este Isus gândirii umaniste românești contemporane, atât de puțin înrădăcinat în reflecția intelectuală asupra vieții, încât e nevoie, într-adevăr, de o explicație detaliată pentru o astfel de carte, mai cu seamă din partea unui autor agnostic. E limpede, de la început, că ai a face cu o abordare nedogmatică a credinței, cu o lectură necanonică a Scripturii și cu o perspectivă personală asupra lui Isus și a creștinismului. Apoi, fiecare capitol e marcat de o mică poveste spusă fie în deschidere, fie pe parcursul argumentației, care este sâmburele ideii principale. O conversație despre credință cu amicii, o snoavă despre un sfânt, o amintire din viața autorului, o pildă dintr-un filozof stoic, un portret de eretic celebru, o pagină din istoria disputelor purtate într-un conciliu, un vis... Cititorul familiarizat cu celelalte cărți ale lui Gabriel Liiceanu va regăsi aici multe dintre tehnicile lui literare care îmbină gândirea speculativă și tăietura de bisturiu a rațiunii cu senzualitatea și erotismul formulărilor: de la incursiuni hermeneutice în țesătura unui text biblic, la analogii extrase din marea literatură a lumii; de la comentarii pe marginea unor texte de filozofie a religiei, la plonjări critice în contradicțiile configurării dogmei creștine; de la invocarea unor gânditori din toate timpurile ca martori ai neputinței de a-l „prinde” pe Dumnezeu în existență, la unele dintre cele mai cald-admirative pagini despre Isus scrise sub imperiul – adesea persecutor – al gândirii raționale și raționalizante.

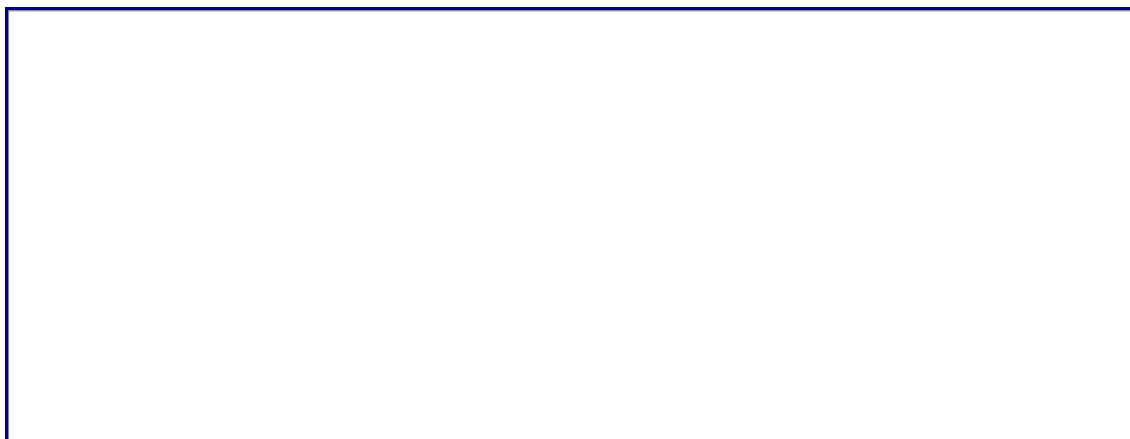
Cartea e construită într-o structură de bolero stilistic, argumente subtil enunțate la început capătă treptat consistență, intensitate, se dezvoltă în volute și înaintează șerpuitor până când izbucnesc fie în negații vecine cu erezia, fie în polemici anticlericale furibunde, fie în viziuni cristice luminate mistic și se înmânunchează spre final nu într-o concluzie, ci, mai curând, într-o dezarmantă nedumerire. După ce s-a îndoit de legitimitatea unora dintre dogmele de bază ale creștinismului, după ce a descris contextul politic în care au avut loc primele concilii ecumenice care au stabilit aleatoriu, socotește autorul, liniile ortodoxiei credinței, după ce a creionat portretul unui Isus care mută omenirea pe altă orbită ontologică, după ce a descris ce au înțeles să facă oamenii și Bisericile cu învățătura lui în răspărul unei etici salvatoare a seamănelui, după ce a supus creștinismul radiografiei întreprinse de filozofi și s-a certat în subtext cu prietenii lui îmbisericiți, dar și cu habotnicia, cu bigotismul, cu ateismul, cu ideologiile și cu mințile înțepenite în superstiții, Gabriel Liiceanu își interzice cu subtil umor să facă figură de edificat într-ale creștinismului. Dar este la fel de puțin edificat și în privința agnosticismului propriu.

Acesta pare să și fie pariul cărții: căutarea temeiurilor credinței e mai presus de credință, pare să spună Gabriel Liiceanu care are temeritatea needificatului fudul. El scrie despre excepționala moștenire morală lăsată omului de Isus, ca unul gata să arunce în aer edificiul instituțional al religiei,

să submineze teologia dogmatică, să discrediteze tradiția liturgică, să-i ardă pe rug pe credincioșii instalați în certitudini și pe cei ocazionali, biciuind în același timp practicile Inchiziției medievale, să-i conteste aprig și pe intelectualii umaniști ai lui „Doamne-ajută!”. Cu ce legitimitate face toate acestea?, s-ar putea întreba un cititor îngrijorat care nu a apucat să parcurgă încă volumul *Isus al meu* și care poate, el însuși, nu are un Isus al lui. Legitimitatea acestui inedit în cultura noastră demers îi e dată autorului de propria neliniște metafizică, de febrila căutare a unor răspunsuri definitive, de nemulțumirea față de cele pe care le are la îndemână și care nu-i hrănesc îndeajuns orgoliul inteligenței și nu satisfac marele apetit al rațiunii lui de a desființa locuri comune și de a scandaliza bunul simț pios.

În această carte, Gabriel Liiceanu are verva și pornirile tumultuoase ale unui profet veterotestamentar ale cărui cuvinte aspre, izvorâte din durerea lui față de spectacolul realității, sunt menite să-i desființeze pe contemporanii biseroși. În alte vremuri, și-ar fi sfâșiat veșmântul înaintea lor cerându-le imperios să se convertească la intransigența cu care vede el credința în Isus, la severitatea cu care judecă el păcatele omenirii și pe ale creștinismului occidental, la o etică a seamăului epurată de mistere, de miracole, de supranatural. Ca profet al propriei cărți, autorul anunță apocalipsa unei omeniri înglodată în violență și duplicitate. Ca reformator sui generis în câmpul lipsit de gesturi reformatoare al BOR, este necruțător. Dar tot acest discurs ultimativ are în centru o inegalabilă declarație de dragoste și admirație față de cel mai nepereche om ivit vreodată în istoria omenirii: Isus din Nazaret.

Isus al meu îi va nedumeri, poate, pe unii dintre cititori. Îi va scandaliza pe alții. Îi va îndepărta pe mulți. Atâta timp cât există Evangheliile, eu, una, n-am neapărat nevoie de teologi ca să cred în Dumnezeu. La fel, nu am nevoie de cartea lui Gabriel Liiceanu ca să pun periodic sub semnul întrebării autenticitatea propriei credințe și să-mi cântăresc ipocriziile. Autorul însuși ridică uneori nedumerit din umeri pe parcursul demonstrației sale. Parcă și-ar spune: „cred neșrămutat în ce scriu eu aici, dar așa să fie...” Oricine e dispus să asiste însă la o căutare tensionată a credinței, la eternul conflict între minte și inimă și la zbuciumul rațiunii în fața Necunoscutului va citi această carte cu pasiune și cu plăcere și, în mod paradoxal, va constata că *Isus al meu* i-l apropie pe Isus al său. Motto-ul ei ar fi putut fi parafraza la o celebră replică din Evanghelia lui Marcu: „Nu cred, Doamne, ajută credinței mele.”

Distribuie acest articol

Nu exista articole pe aceeasi tema.

42 COMENTARII

1. *Interpretarea* [15/05/2020 At 13:50](#)

Si uite asa ne intorcem, vrem , nu vrem cu 2000 de ani in urma. Marturisesc ca nu am citit cartea ,iar putinele cuvinte (aferente cartii)din text nu imi pot crea o intelegere imediata . Voi fi nevoit sa citesc aceasta carte , ce are si un titlu interesant , atragator ,asta daca se decopera in continutul cartii nevoia de separare a imaginii lui Isus -fiul omului – ca parte a fiecaruia dintre noi , doar asa il putem numi pe Isus -al meu- .Cu totii stim formidabila poveste a celui ce este unanim considerat intemeietorul -Crestinismului – ce a fost cindva un concept filozofic si mai este inca , adus in viata noastra a tuturor , in aceasta parte de lume ,de invataceii lui Hristos si de urmasii lor . Se cunoaste tot asa de bine si scindarea aparuta in anii 1054 -Marea Schisma -ce a determinat aparitia Ortodoxismului in contrapondere cu Catolicismul . Se cunosc si diferentele filozofice ce i-au separat si cum se raporteaza acum cele doua mari religii (crestine)una fata de cealalta . Poate autorul doreste sa ne aduca in fata (nu stiu inca)greaua dilema in care se afla , ca si noi multi altii si poate doreste sa ne arate conflictul interior intre ceea ce propria ratiune ii zice – aflata in neconcordanta cu ceea ce sufletul ii spune, la rindul lui, citeodata . Nimeni in aceasta lume ,indiferent carei religii ii apartine sau nu , nu ne poate spune ,cu sinceritate , ca nu s-a confruntat niciodata cu aceasta dilema .Sunt sau nu sunt – credincios- si posibila explicatie de ce da , sau de ce nu, aproape ca nu are raspuns . Totusi -iluzia – ne obliga mereu si mereu sa ne intrebam .

[Răspundeti](#)

2. *Dan Poroineanu* [15/05/2020 At 15:18](#)

Studiind Manuscrisele de la Marea Moarta nu găsim ceva nou în învățătura lui Isus. Adăugirile Apostolului Pavel sunt novatoare dar nu aparțin lui Isus (e.g. preluarea păcatelor de Isus prin credință în el) Studiind scripturile Mahabharatei (India in sanscrită) nu găsim nimic novator in învățăturile în discuție. Ba din contră, unele scripturi vedantice includ tot ceea ce a spus Isus, chiar de 10 ori mai mult.

Îl putem adora pe profesorul de fizica care ne demonstrează teoria relativității? Putem adora tâmplarul din sat pentru ultima lui roată?

Să fim serioși. Așa cum e politica, economia, știință,cercetarea la noi, așa e și cultura.

De ce să pierzi vremea cu chestii deja cunoscute? Cine mai folosește un telefon cu disc astăzi? Dar într-o țară unde studiul spiritual, religios sistematic, la nivel de masă, zilnic, asiduu, nu putem avea decât mistici, frustrați, revoltați, contrarii. Nu și înțelepți însă. Și totuși suntem HOMO Sapiens Sapiens. Adică meta meta fizicieni. Adică gândim despre gândirea despre gânduri. Eliade a fost unul. Restul? Mere mystics, agnostics sau alte forme larvare de HOMO Sapiens Sapiens. Qui prodest slwfuirea miilor de unghiuri când diamantul e deja strălucitor. A căuta noul e la modă. Integrarea cunoscutului e o obligație individuală dar puțin meritorie.

[Răspundeti](#)

- *Cinicul* [16/05/2020 At 2:13](#)

Cui foloseste telefonul cu disc cand si unul mobil?

Tocmai aici este neintelegerea materialismului simplist care crede ca avansul tehnologic rezolva problemele omului.

Degeaba ai mobil daca nu-l folosesti sa-ti contacteze semenii. Isus vorbește omului de 2000 ani fara telefon mobil, dar unii care nu l-au citit ne spun că este desuet.

Fostul președinte Bush jr a rostit un singur lucru inteligent in intreaga-i viata politica.

Întrebat ce filozof prefera a spus simplu: Isus Cristos.

PS Ce anume reverberează azi din manuscrisele de la zbarea Moarte și ce personalitate se impune acolo?

Ce influența a lăsat lumii Mahabharata?

Răspundeți

3. *AT* [15/05/2020 At 17:05](#)

Sigur ca suna modern, independent, critic: „Atâta timp cât există Evangheliile, eu, una, n-am neapărat nevoie de teologi ca să cred în Dumnezeu.” Dar de ce sa ne oprim aici?

Sunt atatia care spun: Atata timp cat am experienta mea launtrica, n-am neaparat nevoie de Evanghelii ca sa cred in Dumnezeu.

Apoi, care Evanghelii? Cele patru canonice? Pai adevaratii sceptici numara cu duzinile evangheliile despre Isus. Vreti sa spuneti ca aveti nevoie de teologii aceia timpurii, parintii bisericii, care au acreditat patru dintre ele?

„... if a man has once looked at the Atlantic from the beach, and then goes and looks at a map of the Atlantic, he also will be turning from something real to something less real: turning from real waves to a bit of coloured paper. But here comes the point. The map is admittedly only coloured paper, but there are two things you have to remember about it. In the first place, it is based on what hundreds and thousands of people have found out by sailing the real Atlantic. In that way it has behind it masses of experience just as real as the one you could have from the beach; only, while yours would be a single isolated glimpse, the map fits all those different experiences together. In the second place, if you want to go anywhere, the map is absolutely necessary. As long as you are content with walks on the beach, your own glimpses are far more fun than looking at a map. But the map is going to be more use than walks on the beach if you want to get to America.”

Si CS Lewis continua pagina dupa pagina apararea teologiei crestine.

<https://www.truthaccordingtoscripture.com/documents/apologetics/mere-christianity/Book4/cs-lewis-mere-christianity-book4.php#.Xr6g3S-ZOqA>

Răspundeți

- *eu****** [17/05/2020 At 22:06](#)

Vedeti ca este ceva mai mult decat a crede sau a nu crede.

Este ceva legat de modul de interactionare intre oameni – cum ne comportam unii in raport cu altii si aici cred ca avem ce sa invatam daca mai citim pe ici pe colo. Cred ca pana la urma acesta este unul dintre cele mai mari castiguri – te invata sa convietuiesi cu tine si cu cei de langa tine in armonie fara sa trebuiasca sa ajungi la nu stiu ce varsta ca sa te inteleptesti.

Daca lipseste ceva in lume chiar in acest moment este intelepciunea.

[Răspundeți](#)

4. eu***** [15/05/2020 At 17:53](#)

Interesant.

Acum ca pot sa circul fara prea multe pretexte sau adnotari pe o coala de hartie o sa caut cartea in librarii si o sa si o citesc.

Multumesc pentru invitatie.

[Răspundeți](#)

5. Ela [15/05/2020 At 17:59](#)

„A scrie, inseamna a-ti pune ordine printre obsesii...” spunea Jean Grenier, si sunt de acord cu el.

Apoi, cititorul e confruntat cu o dilema : cumpara cartea pentru autor sau pentru subiect? Eu una, cumpar autori! Sunt unii care scriu cu mai mult talent decat altii, obiectul obsesiei initiale devenind secundar la contactul cu talentul narativ, si asa ajung sa ma pasionez de subiecte carora nu banuiam sa le acord din pretiosul meu timp, vreodata.

Citind inasa, cred ca ne dam sansa sa ne cunoastem un pic mai mult pe noi insine, si asta nu-i putin ;)

De aceasta data inasa, voi citi aceasta carte doar datorita acestui excelent articol.

[Răspundeți](#)

- Cincul [16/05/2020 At 2:30](#)

Si eu citesc autorii, unii autori. Exista scriitori de succes (Coelho et al) care ajung sa produca carti pe banda rulantă și lectura lor da impresia unei mancari reincalzite. Am cumparat mai toate cărțile lui A Plesu si G Liiceanu și am avut si momente de dezamăgire. Unele sunt simple compilatii de articole publicate in Dilema și Contributors.ro. Vad un pic de conflict de interese în faptul ca domnul Liiceanu își foloseste pozitia de proprietar al Humanitas ca sa-si publice propriile carti. Totusi voi cumpara aceasta carte.

[Răspundeți](#)

- *Ela* [17/05/2020 At 9:18](#)

Conflict de interese...?

Pai, daca interesul proprietarului este ca editura sa prospere, si a scriitorului sa fie publicat, mi se pare evident ca proprietarul sa privilegieze scriitorul ale carui carti se vand. Or, cand cei doi reprezinta aceeaasi persoana, nu e niciun conflict, ci o sansa! Si, desigur, un subiect permanent de polemica si de invidie din partea celor, foarte numerosi, care nu au nici talent si niti intuitie la afaceri ;)

Răspundeți

- *Cinicul* [18/05/2020 At 1:50](#)

Invidie, nu cred. Este o chestiune de principii, nu poti promova altora standarde ridicate si sa bu le aplici tu primul. Sunt si eu un Ghita Contra, cum suntem multi pe aici. Domnul GL nu este proprietar al tuturor acțiunilor de la Humanitas, ce-ar fi daca fiecare acționar ar vrea sa-si publice la editura respectivă? Probabil ca directia numita de acționarul majoritar, ie domnul Liiceanu, i-ar bloca.

Răspundeți

- *Ela* [18/05/2020 At 8:17](#)

Da, probabil...

Persist insa sa cred ca, daca nu i se vindeau f. bine cartile, G.L. nu ar fi insistat sa publice in propria-i editie, ca sa piarda si renume si bani. Dupa mine, nu e logic.

Deci, daca actionarii nu se opun, e ca interesele le sunt satisfacute, publicul raspunde prezent fiecarei publicatii semnate GL, or asta e tot ce conteaza, pana la urma, ca toata lumea sa fie multumita.

Răspundeți

6. *Absurdistan* [15/05/2020 At 19:13](#)

Am două sugestii pentru dv., doamna Niculescu: una este un poet contemporan (după părerea mea) de mare valoare, Nicolae Ionel.

<https://poezienicolaeionel.wordpress.com/poezie/>

Aceasta a fost o sugestie serioasă și puteți citi la adresa indicată suficientă poezie „la liber” să vă formați propria opinie. De departe cel mai dedicat și prolix poet creștin contemporan, poate chiar și dincolo de granițele României, nu că aș ști eu tot ce se publică . . . așa că, din nou, după părerea mea.

Dar voi face și a doua precizare, nu neapărat în glumă . . . cel mai mare autor creștin român al tuturor timpurilor este Ion Luca Caragiale.

Dacă voi avea vreme și dacă este cel mai mic interes, voi explica.

Răspundeți

- *Absurdistan* [15/05/2020 At 19:14](#)

PROLIFIC, nu prolix! Stiu deosebirea!!

Răspundeți

7. *cetatean* [15/05/2020 At 19:48](#)

Frumoasa Epistola Inchinatoare ati scris (mai buna decat a clerului care a facut literatura dintr-o incercare de interpretare autoironica a Proniei Divine).

Citind si eseurile cu Fra Angelico, Arsenie Boca, Nae Ionescu, cred ca ar fi nu numai interesant dar si foarte util sa scrieti o carte despre Petrache Lupu, romanul cu cele mai multe miracole documentate si ignorate; carte care ar include referinte directe cu Parintele Staniloaie, Nicolae Iorga, Gheorghe Marinescu, C I Parhon, Pr Florea, Ciuhandu, Carol II, etc

Răspundeți

8. *CetateanulRoman* [15/05/2020 At 21:04](#)

Cu siguranta cea mai buna actiune de promovare a cartii! Cu siguranta e scrisa foarte buna daca provoaca asa o reactie.

Am sa va rog sa revizuiti definitia Umanismului inainte sa compuneti o fraza de genul „umaniști ai lui „Doamne-ajută!” – Umanismul este un curent filozofic ce pune OMUL in centru si il opune oricarei divinitati indiferent care ar fi aceea. Umanismul adevarat in afara de credinta ca Omul poate face fata problemelor prin forte proprii si ca este raspunzator de actiunile lui si consecintele acestora.

Mai departe nu ma pot opri sa observ ca ii interziceti d-lui Liiceanu sa aiba un Iisus al lui inasa dumneavoastra avet acest drept. Puteti sa il „cititi”, sa il „interpretati” asa cum doriti dumneavoastra citind una din editiile Evangheliilor – garantata ca fiind originala, fara erori si absolut veridica. Sint zeci de biserici mai mult sau mai putin crestine care interpreteaza dupa inspiratia unui „profet” mai nou sau mai vechi – si fiecare din aceste biserici se chinuie sa induca adeptilor un anume tip de Iisus.

E adevarat in latina ecclesia se traduce prin biserica; termenul e de origine greaca unde insemna „adunare populara”, probabil asa a si fost adoptat de romani. Am vazut ca se considera ca in lb. romana ecclesia (scris asa) a intrat prin intermediul lb. maghiare... probail ambii termeni importanti din liturgia in lb. latina la inceputuri. Practic dumneavoastra nu simtitii nevoia de comuniune, de al imparti pe Iisus, fiindca aveti deja cartea (sint si filme!) inasa e clar, dl. Liiceanu nu are dreptul la asa ceva

Asa cum observa dl. Poroineanu scrieri vechi veddice contin practic aceleeeasi legende. Numai ca ele au fost aduse in spatiul mediteraneeea prin intermediul persilor ce au interpretat numele personajelor care ulterior au fost inca odata adaptate cind au fost transcrise in ebraica. De altfel Povestea lui Bulukia, poveste ff veche araba, reia multe din temele ce apar ca fiind Viata lui Iisus.

Mileniul III va deveni ateu sau nu va mai fi deloc.

Răspundeți

9. *neamtu tiganu* [15/05/2020 At 21:13](#)

nu am nevoie de cartea lui Gabriel Liiceanu ca să pun periodic sub semnul întrebării autenticitatea propriei credințe

Exact, credinta e ca sexul, trebuie traita, nu discutata.

Răspundeți

- *Martin Ernst* [04/07/2020 At 22:28](#)

Dar tocmai asta este efectul acestei carti, RAȚIUNEA nu poți sa îți "însușești" ceva fără a cerceta

Răspundeți

10. *Alex* [15/05/2020 At 21:26](#)

Buna ziua,

Textul acestui articol demonstreaza o totala necunoastere a vietii intru Hristos. Am zis necunoastere si nu neintelegere dintr-un motiv deliberat: nu e nimic rational in viata intru Hristos, ci numai traire (adica dragoste). Nu e nevoie de nimic „cultural” pt asta, Sfanta Scriptura, textele sfintilor (parinti) si icoanele sunt suficiente. Tocmai ce am retrait moartea si invierea lui Hristos si pare ca nu am inteles nimic din ea: El s-a dus la moarte spre mantuirea noastra pe manzul asinei si nu a tinut un discurs public si nici nu a scris vreo carte filozofica.

Pentru a putea vorbi despre Ortodoxie (sub orice forma) trebuie sa traiesti cativa ani macar in randuiala: sa tii toate posturile de peste an, sa nu lipsesti de la Sfanta Liturghie duminica si la sarbatori, sa te spovedesti si sa te impartasesti regulat, sa faci milostenie si sa dai ascultare parintelui duhovnic.

Fara o perioada traita in Biserica (a carei durata difera din pacate de la o persoana la alta), e ca si cum un barbat ar vorbi despre ce simte o femeie de-a lungul perioadei in care duce o sarcina la termen. E pur si simplu imposibil.

Trebuie sa ajungi sa intelegi ca, desi ai liberul arbitru, tot ceea ce ti se intampla este cu ajutorul sau cu voia Domnului.

Parafranzand-ul pe Sfantul Iosif Isihastul in contextul incercarilor pe care le traversam „Fără

voia lui Dumnezeu nici nu ne îmbolnăvim, nici nu murim”.

Doamne Ajuta!

Răspundeți

- *Absurdistan* [16/05/2020 At 17:55](#)

„Textul acestui articol demonstrează o totală necunoaștere a vieții întru Hristos.”

Oricine își începe discursul de „recrutare ortodox-proletară” cu o asemenea înfinit de arogantă, mărunță, plină de sine, certăreață admonestare demonstrează o totală lipsă de cuviință și umilință.

„Am zis necunoaștere și nu neînțelegere dintr-un motiv deliberat: nu e nimic rațional în viața întru Hristos, ci numai traire (adică dragoste).”

Ironia este când un îndârjit îți dă în cap, quasi-literal, cu „dragostea”. Foarte creștinește, nimic de zis.

„Nu e nevoie de nimic “cultural” pt asta”

De aia catolicismul a dat Notre Dame și pe Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni, de aia luteranismul l-a dat pe Bach, în vreme ce mafia „creștină” autohtonă i-a dat și ea pe Teoctist, pe Daniel ot Dragnea și abominatia arhitecturală numită Casa Mîntuirii Buzunarului Poporului.

„Sfânta Scriptură, textele sfinților (părinți) și icoanele sunt suficiente.”

Nu decretează nimeni ce e suficient decât prin suficiență excesivă.

„Pentru a putea vorbi despre Ortodoxie (sub orice formă) trebuie . . . ”

da, trebuie numai să te uimești de acești monștri înecați în osînză, confiscată de la văduvă și de la orfan, care predică umilirea, nevoirea și închinarea la DINSII nu la Dumnezeu.

„Doamne Ajuta!”

Deja ați ajutat mult. Atitudinile oțărute, oțetite, ipocrite, lacome, dictatoriale ale mafiei bisericesti conduse de „capo di tutti capi” îi îndepărtează pe mulți de izvoarele mîloase ale acestei necurățenii care nu are nici o legătură cu creștinismul.

Răspundeți

- *Ela* [17/05/2020 At 10:15](#)

Mi se pare foarte surprinzător că nu ați sesizat discursurile filosofice ale lui Iisus Hristos...

Nu e însă o problemă, desigur, atata timp cât nu sunteți conștienți că ele nu există și nu faceți, dintr-un subiect pe care-l vizibil îl ignorați, un motiv de judecată a valorii credinței altor oameni care încă încearcă să le patrundă complexitatea.

Cred ca daca Dumnezeu arfi vrut sa creeze niste simpli idioti care sa execute intocmai ce le zice popa, sa stea cu ochii pe icoane si sa repete „doamne ajuta”, in loc sa gandeasca cu propria si fabuloasa minte pe care le-a dat-o, sa creeze si sa evolueze spiritual, ar fi facut lumea altfel decat este! Ca de putut, putea, nu?

Răspundeți

- *Oslobanu Mihai* [03/09/2020 At 23:33](#)

„Pentru a putea vorbi despre Ortodoxie (sub orice forma) trebuie sa traiesti cativa ani macar in randuiala: sa tii toate posturile de peste an, sa nu lipsesti de la Sfanta Liturghie duminica si la sarbatori, sa te spovedesti si sa te impartasesti regulat, sa faci milostenie si sa dai ascultare parintelui duhovnic.

Fara o perioada traita in Biserica (a carei durata difera din pacate de la o persoana la alta), e ca si cum un barbat ar vorbi despre ce simte o femeie de-a lungul perioadei in care duce o sarcina la termen. E pur si simplu imposibil.

Trebuie sa ajungi sa intelegi ca, desi ai liberul arbitru, tot ceea ce ti se intampla este cu ajutorul sau cu voia Domnului.”

Lev Tolstoi a facut ce ai scris mai sus si, apoi, a scris „Evanghelia pe scurt” si „Spovedanie” ..

Răspundeți

11. *LP* [15/05/2020 At 23:12](#)

„de ce, dacă “suntem creștini de 2000 de ani”, cultura noastră a produs atât de puține cărți, tablouri, sculpturi, compoziții muzicale inspirate de viața lui Isus”

Păi noi, trăitorii în Țara Românească, am fost și (încă) suntem creștini, adică ortodocși. Esența creștinismului, adică a ortodoxiei, nu este să crezi în Dumnezeu, să filozofezi despre el și „instanțele” lui, ci să-l cunoști pe Dumnezeu, să trăiești în Dumnezeu. „Finalitatea” vieții religioase este sfințenia, și nu iluminarea spirituală. De aceea, atâta cât nu a fost corupt de papism, creștinismul nu a produs „cărți, tablouri, sculpturi, compoziții muzicale inspirate de viața lui Isus”, ci sfinți. Acum, în vremea modernă, avem tot mai multe „cărți, tablouri, sculpturi, compoziții muzicale inspirate de viața lui Isus”, și (aproape) deloc sfinți.

Răspundeți

- *Daniel StPaul* [16/05/2020 At 18:40](#)

E-adevarat, se rareste numarul sfintilor in contemporaneitate; dar si cind se canonizeaza unul, se face cu exigenta duhovniceasca, asa incit, in mod evident, sa valoreze cit o suta (sau macar 47) de sfinti „obisnuiti”. De exemplu Sfantul Mare Voievod Stefan.

Răspundeți

- LP [16/05/2020 At 23:18](#)

@Daniel StPaul: Ce spui este caterincă ieftină. BOR (și, implicit, poporul român) are păcate mai mari decât canonizările controversate. Dar asta e altă discuție, în afara subiectului.

Răspundeți

- Daniel StPaul [18/05/2020 At 18:49](#)

Asa e stimabile, inasa o cugetare sacra precum ne furnizarati („Păi noi, trăitorii în Țara Românească, am fost și (încă) suntem creștini, adică ortodocși. Etc)” e muzica sferelor. Aferim! (ca sa raminem intre noi , romanii ortodocsi si ortodocsi...)

Răspundeți

- Absurdistan [17/05/2020 At 2:24](#)

Sunt speranțe totuși.

Liviu Dragnea este ideea contemporană de sfințenie românească.

Nu e Monty Python, e duhul ortodox, la cel mai înalt nivel de partid, de stat și de pușcăriași, trecuți și viitori.

<https://www.youtube.com/watch?v=yOagrcB7CUc>

...Noi oferim Ordinul Sfinților Matiri Brâncoveni lui Liviu Dragnea, ȘI pentru ajutoarele viitoare.

„Vrieeeeednic esteeeeeee”

Rușine.

De treizeci de ori, pentru fiecare dintre arginții lui Iuda (numai că iudele preferate își numără astăzi arginții în miliarde), rușine!

Răspundeți

- Ela [17/05/2020 At 9:43](#)

Cred ca sunt tot atatea cai de a-l cunoaste pe Dumnezeu, cati oameni pe acest pamant...

Unii dintre ei filozofeaza, ptr ca asa simt ei apropierea, unii canta, unii picteaza icoane, unii repeta rugaciunile ca pe niste mantre, altii tin post, etc., etc.

Religia nefiind ca democratia, si nici ca dictatura, nu majoritatea decide modalitatile de abordare, si nici vreun preferit, ci fiecare om care STIE ca are dreptul divin(!) sa traiasca in Dumnezeu asa cum simte si cum crede el mai bine. Tot ceea ce conteaza, cu

adevarat, sunt doar faptele, actiunile concrete ale omului, modul in care fiecare intelege s-si traiasca viata aici, pe pamant.

Răspundeti

- eu***** [19/05/2020 At 18:20](#)

Da si Nu.

NU pentru ca in alta parte cultura a fost mai dinamica, a mers mai departe si pentru ca resursele au fost mai mari – nu trebuie sa uitam acest mic dar semnificativ amanunt. Negotul a fost mai infloritor la ei si de aceea resursele putut sa fie altfel alocate. La noi mereu au trecut unii care cereau pesches sau tribut. Greu si tarziu am obtinut independenta si unitatea. sa nu uitam.

DA, dar romanii au si ei picturile lor – manastirile din Nordul Moldovei sunt adevarate izvoare de inspiratie si de frumos. Modul in care ele au fost create este similar cu cel in care au aparut operele zidite in vestul Europei. Ramane numai sa ne aducem aminte de cele din RO si sa le punem mereu in valoare.

Răspundeti

12. Victoria [16/05/2020 At 4:10](#)

Nu am citit cartea. Comentez din prezentarea din articol.

Gabriel Liiceanu este un filosof un ganditor; bazat pe ratiune.

Scrierile Biblice, Evangheliile sunt scrise/comunicate in Duh. Liiceanu nu poate face „saltul” intelegerii in Duh! ramanand pe orizontala vietzii. Nu poate urca (mult) pe Verticala.

Si intrebarea: de ce scrie Isus si nu IIsus- intrebuintat in Ortodoxie? (presupunand ca e Ortodox).

Răspundeti

13. M. Constantin [16/05/2020 At 8:06](#)

Întrebarea: “De ce, de-a lungul timpului, scriitorii și gânditorii români, cu rare excepții, nu au fost interesați să redea în scris, în opere de ficțiune, de filozofie sau în eseuri, raportarea lor la învățătura și biografia lui Isus din Nazaret?” nu e deloc simplă. Lăsând la o parte aspectul competițional, (de ce nu avem și noi un Kirkegaard, Sestov, Dostoievski? de ce nu avem și noi un Nobel?), tăria credinței creștine vine din tăria unei crize existențiale a creaturii în raport cu creatorul. Iov bosumflat pe grămada de gunoi, Iisus pe cruce reproșându-i Tatălui abandonul sunt pilde ce pun în discuție rostul existenței.

Când vine clipa, orbii, săracii, betegii prin definiție nu au glas în istorie; ei ridică privirea spre ceruri și îngăima un făcă-se voia Ta silențios. ‘Aleșii’ însă, oricum am înțelege asta, simt nevoia cârcotelii: de ce te joci Doamne cu darurile pe care mi le-ai dat? Căci ce mai e viața mea fără darurile Tale? Sau chiar fără ele de ce nu mă lași veșnic în lumea asta și ma chemi la Tine?

În paranteza fie spus, când virusul pare să ușureze trecerea spre viața veșnică, tot creștinul ar

face și pe dracu'n patru pentru a amâna momentul.

Revenind la cultura laica predispusă în a chestiona credința, și asta în afara unui sindrom de 'criza' se poate observa un anumit spirit ingineresc. De altfel un comentariu recepționat de dl A Pleșu la Parabole despre Iisus arunca în derizoriu înțgerii transliterând spre ingineri neinteleșurile lumii create.

Nu cu multă vreme în urmă, pe scena Ateneului, domnii H-R Patapievici și G Liiceanu au oferit un spectacol. Apariția, dezvoltarea, presupusa supremație ori decădere a culturii și civilizației occidentale ar sta/ cădea -în opinia conferențiarilor- în funcție de mestesugul unei bune recepții a credinței creștine. Fără să știm cât de animați sunt oamenii în forul interior de spiritul creștin, este vizibilă dorința talentului cultivat de a face show, de a rupe gura târgului, de a lansa ori a fi pe valul modelelor profitabile. De pe scena Ateneului spectacolul emerge în reviste provinciale. Cafeneaua Literară a d-lui Virgil Diaconu, nu știm cât de imbisericit, pune doct în pagina Cartea lui Iov. Ca dâșii cu siguranța mai sunt și alții.

Aceste ecouri 'ingineresti' ale credinței creștine în turma culturii laice, după decenii în care Biserica a păstorit în școlile românești mintea și sensibilitatea tinerilor din frageda pruncie până la maturitate, sunt cu siguranța prea puține și vagi. Cu alte cuvinte, profesioniștii 'credinței' își văd subțiată turma. Sigur că de la cădelnița botezului până la pompele funebre laici și mireni vizitează patrafirul clericilor. Zorzoanele aurite nu acoperă însă zbaterea minților în căutarea finalului convenabil. E Cioran este edificator în explicarea neajunsului de a fi născut. Și asta fără a-l confiscă sau apropria pe Iisus.

Răspundeți

14. Klop_o_Tare [16/05/2020 At 10:11](#)

Adevărată și super-problematică chestiune a creștinismului este dogmatica. Iisus (sau Iisus pentru habotnici) a luptat ÎMPOTRIVA dogmei, până la punctul în care a spus: "Afurisiți (blestemați) să fiți voi, preoților, că nici voi nu intrați în Împărăție (credința în Fiul Omului), nici pe alții nu lăsați să intre!"

Instituind dogma, clerul creștin nu face decât să preia blestemul adresat de Fiul Omului preoților mozaici/iudei, cu consecințele aferente.

Pentru cei necunoscători, dogma este parte a binomului antagonic dogma-episteme. Episteme este cunoașterea unanim acceptată – acum plouă sau nu, eu sunt român sau francez, etc... Episteme este fundamentală pentru știință – corpul cunoașterii științifice este unanim acceptat. Dar dogma? Este părerea personală, care poate sau nu să fie validă. În cazul dogmaticii creștine, dogma este corpul de afirmații și învățături enunțat de diferitele personalități ale Bisericii de-a lungul timpului. Și aici este încă o problemă, tot derivată din Biblie, unde se afirmă: "Blestemat să fie cel ce se încrede în om!"

Adică părerile omenești, preluate automat, duc în cele din urmă la eroare, nu pentru că cel care a făcut afirmația inițială a greșit, ci pentru că însumarea tuturor părerilor ulterioare derivate nu face decât să amplifice eroarea (pentru matematicieni și ingineri acesta este un lucru evident). Din păcate oamenii au nevoie inerentă de călăuzire, iar dogma a părut la momentul acela de început instrumentul cel mai la îndemână (pentru a nu mai menționa faptul că sub tutela lui Constantin cel Mare s-a ținut Conciliul fundamental al Bisericii, cel de la Niceea, deci s-a încălcat directiva de neamestec al Bisericii în politică, binecunoscuta aserție a lui Iisus – dați

Cezarului ce-i al Cezarului și lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu).

Răspundeți

15. *viorel roman* [16/05/2020 At 12:29](#)

Romanii in laboratorul european / 130 / Isus din Nazaret

„a produs (la moldo-valahi n.a.) atât de puține cărți, tablouri, sculpturi, compoziții muzicale inspirate de viața Lui“, remarca Tatiana Niculescu in Cum adică Isus al meu?, Contributors, Bucuresti, 15 mai 2020.

In Est, ortodoxia greaca e speculativa, a neofitilor slavi, mistica si a urmasilor Legiunilor romane pierdute la Dunarea de Jos pragmatica, dupa un mileniu de invazii barbare si unul de liturghie si ierarhie greco-slava, ambele vrasmasse latinitatii. In Vest, la nord de Carpati, la greco-catolici, Ardeal, Maramures, Bihor, Banat, Societatea lui Isus, S.J. sprijina „Virtus Romana Rediviva“/ Scola Ardeleana. Isus e azi Regele Poloniei.

La ortodocsi Sfantul Duh purcede de la Tatal, pe cand la catolici si de la Fiul, care e in Crez pentru a depasi arianismul neamurilor germanice evanghelizate. Ei vedeau in Isus numai Omul si numai dupa filioque l-au venerat ca Dumnezeu. Purgatorul a aparut dupa Revolutia Papala, sec. 11, ca o deschidere a occidentului spre lumea moderna. Primatul Papei, Filioque si Purgatorul sunt cauze ale Marii Schisme, 1054.

Daca a Totputernicul Dumnezeu, Ratiunea si Iubirea, forme absolute la care n-avem acces, ne-a creat, suntem predestinati a mergem pe aceasta cale a Adevarului si Dragostei, fara a intelege dimensiunea infinita a Trinitatii. De aici pleaca conflictul dintre Sacru si Profanul (Mircea Eliade), Credinta si Ratiune (Papa Benedictus XVI) din lumea de azi in care Cultul tehnico-stiintific sarbatoresc triumfa si refuza alt Dumnezeu alaturi de el.

<https://www.ziarulnatiunea.ro/2012/07/20/credinta-si-ratiune/>

<https://romaniapatrianostra.wordpress.com/2013/03/12/2-benedict-xvi-ratiune-si-credinta/>

<https://melidoniumm.wordpress.com/2012/07/22/viorel-roman-credinta-si-ratiune/>

<https://www.marianagurza.ro/blog/2016/12/06/viorel-roman-isus-regele-poloniei/>

https://www.academia.edu/30351502/ISUS_-REGELE_POLONIEI

Răspundeți

16. *smaranda* [16/05/2020 At 13:04](#)

Prima parte a articolului face o introducere foarte scurta a prezentei lui Cristos in cultura noastra. In primul rind, istoric avem o punere in tema cu o multime de istorici : N. Iorga, N. Bănescu, Gh.I. Brătianu, Alexandru Elian, Nicolae Stănescu, Vasile Grecu, Emilian Popescu, Stelian Brezeanu etc, care au scris despre realitatile bizantine, arta si invatatura crestina.

Pretentiile d-nei Niculescu merg spre partea filozofica a crestinismului, o raportare de gen Basile Tatakis, catre o evolutie conceptionala a crestinismului. As adauga deci la partea de introducere ca popoare mari nu adera complet la o religie. Japonezi sunt budisti si shintoisti. Chinezi confucionisti, budisti etc. Si noi pastram reminiscente asa zis pagine. Sa intri in filozofia crestina iti trebuie o baza a modului de gandire grecesc. În Noul Testament, termenul filozofia apare o singură dată în Epistola către Coloseni a Sf. Apostol Pavel: „Luați aminte să nu

vă fure mințile cineva cu filosofia și cu deșarta înșelăciune din predania omenescă, după înțeleșurile cele slabe ale lumii, și nu după Hristos” (Col. 2, 8). Este o prefigurare a ceea ce mai târziu lumea creștină va numi filosofia (profană) ca înțelepciune/filosofia din afara. Reprosul vine prin a transa filozofia crestina ca o filozofie care este „de folos pentru viata” adica preda o conduita de a trai. Ce am primit noi pe aceasta filiera bizantina? Este dificil de apreciat sau poate simplu. In primul rind suntem in rindul tarilor crestine cu o filozofie fatalista asupra vietii (ce o sa fie, o sa fie). Ca vrem o raportare in fata mortii este mai greu. Aici ai nevoie de cultura, de subtilitati de a vedea lucrurile, de imaginatie, de taria opiniilor si curajul de ale expune public. Apoi in spatele tau sa stea o experienta de o viata. Aici d-na Niculescu ne introduce in atmosfera noii carti a d-lui Gabriel Liiceanu, Isus al meu. Am sa citesc cartea dl. Liiceanu. O banuiesc ca nelamurilile filozofice ale unui muritor care a practicat filozofia dar nu dupa legile Bisericii. Va fi interesant.

Răspundeți

17. *Shagrat* [16/05/2020 At 15:22](#)

Cultura romaneasca a fost apropiata in intregime transimisa fie oral, fie, si mai direct, traita. E una din caracteristicile ei de baza.

De 200 de ani e plina Romania de intelectuali care debordeaza cum ca ce-am avut pana la 1800 n-ar fi fost cultura ci un soi de spoiala otomana. Unii urla in continuu c-ar trebui sa devenim (cultural si nu numai) un soi de rusi, alti (mai multi) c-ar trebui sa fim un soi de francezi (sau, mai nou, de nemti sau de americani).

Dat diind ca si unii si altii scriu si-si inregistreaza absurditatile mult mai mult decat cei care au transmis si continua sa transmita cultura romana, ajungem in situatia actuala, in care cine vrea sa citeasca are sanse mult mai mari sa dea peste absurditatile lor decat peste ceva care sa aiba cat de cat legatura cu realitatea.

Răspundeți

18. *Gheorghe Silvestrovici* [16/05/2020 At 16:53](#)

Rugăciunea Tatăl nostru – Pater noster ne-a fost dată de Iisus Hristos și este rostită în 1817 limbi și dialecte.

Smerenia, Uniunea, Iubirea, Iertarea și Stăpânirea de sine, pe care le trăiești profund, rostind rând după rând, fiecare verset din Tatăl Nostru, ar fi trebuit să le aplici și în fiecare clipă a vieții tale în relație cu oamenii din jurul tău.

Prin rugăciunea Tatăl nostru Iisus Hristos a vrut să ne transmită cele cinci principii morale esențiale și reguli de conduită creștină : Smerenia – starea în care te afli când rostești rugăciunea, Uniunea – rezultată din versetul ” precum în cer așa și pe pământ”, Iubirea – rezultată din versetul ” pâinea noastră cea spre ființă” – principiul esențial spiritual al creștinismului- iubește-ți aproapele ca pe tine însuși , Iertarea – „și ne iartă nouă greșelile noastre”, Stăpânirea de sine – ” și nu ne lăsa să cădem în ispită”.

Iubirea vine de la Tatăl, Iertarea o primim de la Fiul, Smerenia o primim de la Sfântul Duh prin taina botezului, Uniunea unește Treimea – Dumnezeu, Sfântul Duh, Iisus Hristos, iar

Stăpânirea de sine consfințește jurământul – legământul, încheind în mod firesc semnul crucii.

Este alegerea fiecăruia dintre noi să aplicăm în viața de zi cu zi aceste cinci virtuți morale creștine și să le transformăm în reguli de conduită : să iubim și să iertăm aproapele nostru, să fim smeriți față de cei din jurul nostru, să încercăm să fim uniți în familie și cu semenii noștri și să ne stăpânim pornirile rele.

Mai simplu și mai la îndemână decât atât, nu putea face Iisus Hristos pentru a ne învăța „IUBEȘTE-ȚI APROAPELE CA PE TINE ÎNSUȚI” : să ne dăruiască o rugăciune, o învățătură spirituală esențială cu reguli de bună purtare față de semenii noștri și semnul crucii care să consfințească peste veacuri amintirea jertfei sale.

Pâinea vieții este IUBIREA PENTRU APROAPELE NOSTRU oferită nouă de IISUS HRISTOS.

Răspundeți

19. [L.A. 16/05/2020 At 19:32](#)

E fascinant cazul Conservatorismului ateu, de la Nietzsche și Heidegger la Cioran, adică a acelor conservatori care știu și recunosc franc și onest că sunt nihilisti. 'A gândi cu mintea ta' evoca spiritul liber nietzschean, e o figură de stil pt. respingerea apriorică a oricărui apriorism. Nu putem să credem în D-zeu, despre care orice filozof știe că a murit, dar credem în Ego-ul transcendent, în Geist și în Dasein, cum poți să fii un neghiob teist în eonul postmetafizic ? 'Isus' e un gen în sine, de la David Strauss, E. Renan, la Papini, Bulgakov sau Kazantzakis, Isus socialistul, Isus revoluționarul sublim, Isus 'arian', slav sau roman, până la Isus antreprenor al creștinismului muscular de rit evanghelic. Trebuie să treacă ceva timp până ce exegetica asimilează și botează scandalul. Niciun conservator ortodox nu mai cere să se interzică Antihristul, dimpotrivă, e text canonic iar Sfântul Nietzsche, se știe bine, era unul de-al nostru, ortodox bun, doar că nu o știa, iar Heidegger nu era doar ecologist și taoist, ci și neo-ortodox. Dostoievski lasase de înțeles, cu legenda Marelui Inchizitor și cu tabloul lui Holbein, Isus coborât de pe cruce, că papistarii și poezii l-au omorât din nou pe Isus, numai blajinul popor rus (și anexele sale) pastrând credința pravoslavnică, pe care are dreptul și misiunea să le-o impună ratacitorilor cu tancurile. Oare cum e să te simți pe culmile culmilor?! Adică, dacă noi păstrăm cel mai bine chipul adevărat al lui Isus, că suntem Grădina cea mare a Domnului, cum e să fii în elita elitelor neamului ales ?!

Și totuși Conservatorul ateu îl păstrează pe Isus și păstrează și Creștinismul, îi converteste la o 'tradiție culturală', de fapt o religie sui generis culturalistă, sincretistă și istoricistă, un ersatz de religie, ce înglobează și instrumentează adevărata religie. Nu există D-zeu, dar religia e bună, e crezul machiavelic, o știe și celălalt Leo Strauss, cu religia lui naturalistă 'teologico-politică'. Ca mit și opium pt. popor, sub oblăduirea elitei dezvrăjite, ce se delectează cu rafinatele nihiliste și predica morală patriarhală. Cultura. Apologetică e păstrată și întărită: Isus e 'al nostru', e european, occidental, euroatlantic, 'iudeo-creștin', ca și Socrate, nu avea cum să apară în alta parte, la pagani, barbari, eretici și la alți chinocefali neevoluați sau involuați. Diferențele naratiunii despre Isus 'uman' sunt varietăți de religie profană, legate genetic de Creștinismul istoric, pe ruinele cărora cresc salbatice. Gîndirea pe cont propriu e ciudat de polemică, de reactivă, exclusivistă și dihotomică, pare o traducere în haine filozofice la modă a unor instincte 'identitare' manifeste altminteri prin credința 'simplă' și obtuză, din nevoia de

autoconfirmare 'existentiala'. *Eigentlichkeit*.

Răspundeți

20. *Cinicul* [17/05/2020 At 4:37](#)

Primul pas spre producerea de literatura hristuca este citirea Bibliei de cati mai multi oameni, nu doar de preoti educati in seminare.

Cred ca crestinismul rasaritean n-a produs prea multa literatura hristica din lipsa competitiei. Reforma lansata de Luther, inclusiv traducerea Bibliei in germana si apoi in majoritatea limbilor din Occident, tiparirea si citirea ei de mult mai multi locuitori decat in lumea ortodoxa a stimulat intelegerea Noului Testament si interpretarea imensei personalitati a lui Isus. Dialogul catolicism-reformati a produs atat polemici cat si literatura.

Răspundeți

• *Ela* [18/05/2020 At 8:07](#)

De acord.

Ca best-seller mondial incontestabil, Biblia a suscitāt, si inca este subiect de, discutii, dispute, controverse, deci kilometrii de rafturi de biblioteca, legate de multiplele sale interpretari filosofice sau doar dogmatice. Sursa inepuizabila de misticism sau/si spiritualitate, cu cat mai multi au citit din ea, cu atat mai multe variante belestristice au fost produse de-a lungul secolelor...Evident ca in tarile de traditie ortodoxa, mentalitatile fiind croite dupa principiul „crede si nu cerceta”, lumea s-a conformat si nu a...cercetat. In consecinta, nu a avut despre ce sa scrie, sau pur si simplu s-a abtinut de la subiect, de teama savarsirii de pacate si, implicit, din lipsa publicului amator de asemenea lecturi... probabil...

Răspundeți

• *eu****** [19/05/2020 At 18:53](#)

Unde scrie – „credeti si nu cercetati”?

Poate ca ati vrut sa va referiti la:

„Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiti cei ce n-au vazut si au crezut”

Deci: „cel care caută află”,

Cu tristete adaug:

„Căci cu judecata cu care judecați, veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura.”

Răspundeți

21. *Isus al meu* [30/05/2020 At 22:54](#)

Daca „Isus al meu” ajunge si Mantuitorul meu atunci freamatul tuturor nedumeririlor traite capata sens.

Nicodim a aflat adevarul in dialogul sau cu Iisus. Nicolae Steinhardt, cel care a rostit minunata predica intitulata „Nicodim – nadejdea nebuna a intelectualilor sfarsitului de veac”, a optat pentru ortodoxie in inchisorile comuniste, având de ales intre foarte multe confesiuni. A ales sa-L urmeze pe Mantuitorul sau intr-o fratietate ortodoxa. Cu mult inainte de intruparea Cuvantului, Lot era atat de singur in comunitatea din care facea parte, dar in ciuda contextului social al timpului sau nu si-a pierdut increderea. Parintelui Iosif Trifa, aflat pe ultimul drum, i-au fost sfasiate hainele preotesti, dar cunoscuse iertarea inainte de toate. Traian Dorz a ramas darz marturisind numele Mantuitorului inainte, in timpul celor 16 ani de inchisoare comunista, dar si dupa aceea, pana la sfarsitul vietii sale. Fericitul Augustin a ales sa nu se implice in ajutorarea fratelui sau de credinta, Sfantul Ioan Gura de Aur. A facut-o in schimb Papa Inocentiu I, in ciuda recomandarilor primite de a nu se pune rau cu rasaritul. Cu toate astea Fericitul Augustin primeaza prin scrieri, iar Papa Inocentiu I este necunoscut. Fericitul Augustin si Sfantul Ioan Gura de Aur sunt in calendarul ortodox, pe cand cel care l-a ajutat lipseste. Orice viata este o marturisire, o strangere de rod de un fel sau altul. Pavel le spune Corintenilor faptul ca fiecare om faureste o lucrare care va fi trecuta prin foc si tot lor le spune ca intelepciunea lumii este nebunie inaintea lui Dumnezeu, dar si ca cel care se considera intelept sa se faca nebun.

Este o nebunie sa nu-ti tradezi aproapele cand toti o fac in jurul tau, in intelepciunea lumii in care traiesc. Dar tocmai despre acest fel de intelepciune vorbeste Pavel Corintenilor cand o numeste nebunie in ochii lui Dumnezeu. Este cunoscut faptul ca mandria este sentimentul cel mai aprig care ii confera omului starea de invingator. Din aceasta perspectiva, a mandriei care anima lumea din jurul nostru, cel care nu crede ca Iisus este Mantuitorul trebuie sa se gandeasca la faptul ca este intelept ca lucrarea sa sa fie trecuta nu prin focul/cercetarea oamenilor (ar fi prea putin pentru sentimentul mandriei), ci prin focul de care ne vorbeste Pavel si chiar Iisus al meu. Ar fi echitabil si drept ca necredinta sa se confrunte cu propria ei temeinicie, altfel la ce bun acest sentiment de razvratire?

Isus al meu imi sopteste mereu despre piatra aruncata de zidari care a ajuns sa fie pusa in capul unghiului. Acea piatra aruncata de zidari nu este alta decat Hristos, adevarul intoarcerii celui alt obraz, nebunia celui care a lasat in urma intelepciunea lumii.

Nu am citit cartea.

Pavel le spune tesalonicenilor sa incerce/cerceteze toate lucrurile si sa opreasca ce este bun. Poate voi urma indemnul Sfantului Apostol Pavel.

[Răspundeți](#)

22. Cititor [05/06/2020 At 16:32](#)

Citatul din finalul articolului d-nei Niculescu este redat greșit. Corect este: „Cred, Doamne, ajută necredinței mele.” În textul articolului apare greșit: „Nu cred, Doamne, ajută necredinței mele”. Acel „nu” adăugat probabil din greșală (nu din necunoaștere) înlătură toată tensiunea și frumusețea, tot adevărul acestei rostiri.

[Răspundeți](#)

23. CRENGUTA [09/06/2020 At 12:01](#)

Sa ma ierte distinsii oameni de litere care au comentat o carte care din titlu iti arata ca nu la IISUS Cel Rastignit, Inviat si Inaltat la Cer ne atrage atentia scriitorul, desi asa esti tentat sa intelegi, este vorba de isus al d-lui Liiceanu!

Felicitari D-lui Catalin Stefanescu pentru emisiune pentru ca m-a ajutat sa inteleg: pentru un crestin ortodox este suficienta numai emisiunea domniei sale despre cartea in cauza si atat!

Pentru filosoful si scriitorul Gabriel Liiceanu, care de mai multe ori a repetat in emisiune ca asteapta raspunsuri la intrebarile care le ridica cartea prezentata , din putina mea experienta crestina ii pot spune ca trebuie sa le gaseasca singur, asa este legea educarii spiritualen!) nici o experienta a altuia nu iti este de folos ci numai a ta oricat de mult ai crede ca ai invatat ,citit, inteles.... ! Si pentru a intelege ce spun v-a recomand o carte, care trebuie citita de la prima la ultima pagina, si acolo veti gasi multe raspusuri pe care le asteptati.Am convingerea ca nu o veti citi, pentru ca nu asteptati raspunsuri, dar cartea se numeste""Episcopul Gherasim Putneanu – Cumintenia candelii', scrisa de Preotul Constantin Hrehor.

[Răspundeti](#)